

2025-05-23

Socialtjänst utbildning och arbetsmarknad
Mimi Throne-Holst

Minnesanteckningar Socialchefs nätverket 22-23 maj 2025

22 maj 13.00-19.00 Saturnus, Hornsgatan 15, Koch

Hej och välkomna - Lotta Wigen ordförande

Välkommen till nya i nätverket, Jenny Swärd, Peter Almgren och Susanne Åhman.

Ersättare: Katarzyna Wikström ersätter Pernilla Henriksson, Marjo Koivumaa ersätter Fredrik Yllman, Åsa Karlsson som ersätter Yvonne Thilander.

Två nya representanter i arbetsutskottet: Joakim Nyman från Västervik och Fredrik Yllman från Trosa.

Inför morgondagens besök: Ni har skickat in inspel till LVU-utredningen som SKR sen har sammanställt och skickat ut till er och till utredningen. Materialet finns på teams.

Besök av Kriminalvården, Sara Åhlén expert från Kriminalvårdens huvudkontor, Helena Levin jurist på Kriminalvårdens huvudkontor och Johanna Andersson från Socialstyrelsen. Se bildspel.

Kriminalvården informerar om förberedelseuppdraget att senast 1 juni 2027, inrätta barn- och ungdomsavdelningar för barn som döms till fängelse och socialtjänstsamverkan föreslås bli lagstadgad.

Genomgång av:

Kriminalvården och nuläget

Kriminalvårdens förberedelsearbete med att inrätta särskilda barn- och ungdomsavdelningar för åldersgruppen 15-17 år.

Samverkansförutsättningar med kommunal socialtjänst i det nya uppdraget

Frågestund och dialog kring:

Socialtjänstens roll under barnens verkställighet?

Vad (om något) behöver förberedas för att inrätta en särskild handläggare i

socialtjänsten?

Aktuella utredningsförslag ger Kriminalvården en väsentligt större roll än innan i arbetet med barn och unga som begår brott. Vad innebär detta för socialtjänsten?

Vilka medskick vill ni göra till vårt fortsatta förberedelsearbete?

Diskussion och inspel från nätverket:

Vad blir det kommunala ansvaret?

Kommunen och socialtjänsten kommer behöva hjälp med stödmaterial.

Bra att socialtjänsten är med på hela resan i linje med nya socialtjänstlagen (SoL).

Våra respektive roller måste vara tydliga. Förväntansbilden måste vara tydlig.

Skolan behöver vara förberedd och viktigt att en dialog förs med dem.

Långa avstånd, vem ansvarar för att kontakten med familjen upprätthålls?

Diskussion kring de med funktionshinder och npf-diagnos.

Frivårdens roll.

Analysrapport av Skatta läget och uppdatering kring lärandeprocess, Maria Högvist, SKR. Se bildspel.

Genomgång av resultatet från analysrapport av Skatta läget samt dialog om hur vi kan använda resultaten framåt. Uppdatering rörande läroprocess, Framtidens socialtjänst.

Information om länsdialoger i landet, alla RSS har nu haft en länsdialog.

Skatta läget kommunövergripande finns på webben: [Skatta läget, kommunövergripande | Framtidens socialtjänst | SKR](#)

Analysrapport Skattat läge 2025 lanserades 21 maj [Resultat 2025 | Framtidens socialtjänst | SKR](#)

Lärprocess, framtidens socialtjänst. Nästan 250 kommuner har anmält intresse till kommande läroprocess framtidens socialtjänst, 2026 till 2028. Sista anmälningssdag är 19 juni (bindande) Mer info om anmälan: [Lärprocess Framtidens socialtjänst | Framtidens socialtjänst | SKR](#)

Diskussion:

Socialchefens roll och vilken information ska bäras av socialchefen.

IVO's roll i arbetet. Hur kommer granskningen ske under omställningsarbetet?

SKR erbjuder många nätverk, hur håller vi ihop dem, forum för äldre, funk. t.ex. så att det blir ett stöd för förflyttning och inte försvårar förflyttningen?

Analys och framskrivning av behov av äldreomsorg, Sabina Joyau, Joanna Hägg, Erik Bruno, SKR. Se bildspel.

Presentation av de äldres behov idag, 40-talsgenerationen skiljer sig från tidigare generationer. Lägre andel personer i omsorg 2023 jämfört med 2014. Tre olika framskrivningar och hur de ser ut gällande behov av personal mm.

Genomgång av kommun anpassat verktyg där prognoser presenteras utifrån kommun (alla kommuner finns i verktyget). Länk till verktyget: [Microsoft Power BI](#) Utgår från data som kommunerna rapporterat in till Socialstyrelsen 2023.

Diskussioner kring prognoser och dess relevans.

Angående kompetensbristen, förs dialog med utbildningsenheter som Komvux och yrkesutbildningar? Monica Sonde avdelningschef för socialtjänst utbildning och arbetsmarknad tar det vidare, men meddelar att det förs dialoger kring detta bl.a. med Komvux gällande utbildningar för omskolning.

Vi behöver tänka fritt kring arbetssätt. Vissa yrkesgrupper behöver få förändrade arbetsuppgifter.

SKR behöver stötta gällande frågan att vi inte kommer ha tillräckligt med personal. Det hade varit intressant att prata mer om det kommunala uppdraget och vilket stöd som kommunerna kan ge.

Verktyget kan hjälpa till att visualisera och skapa ett förändringstryck.

Dialog inför workshopen

Workshop med Hälso- och sjukvårdsdirektörerna (HSD- nätverket) En workshop för att öka kunskapen och förståelsen för den regionala sjukvården, socialtjänsten, omställningen Nära vård och införandet av ny Socialtjänstlag. Se bildspel.

Emma Pihl, Hälso- och sjukvårdsdirektör i region Halland, tidigare vård- och omsorgschef, berättar om sina erfarenheter av likheter och skillnader mellan sina chefsuppdrag inom kommun och region.

Dialog vid blädderblock utifrån målgrupperna:

Barn och unga

Personer med funktionsnedsättning

Samsjuklighet/psykisk hälsa

Äldre

Frågeställningar:

- Vad har jag bidragit med utifrån min roll när samverkan fungerar som bäst mellan kommunens socialtjänst och regionen?
- I den bästa av världar hur kan ett konstruktivt samarbete se ut kring ny SoL och Nära vård med medborgarens behov i fokus?
- Hur ställer vi om till ett gemensamt mål/riktning?

Gruppernas anteckningar från blädderblocken kommer summeras och skickas ut senare. Nätverket önskar att förkortningar skrivs ut.

Inspel från grupperna:

Läkarens roll på LSS och gruppbostäder, vilka lärdomar kan vi dra från andra områden t.ex, från äldreomsorgen.

Kan SKR ha diskussion med politiken och att de blir involverade tidigare särskilt i sådana frågor där det är olika logiker som styr?

Kommunerna har ett enormt stort och komplext uppdrag – fler behöver hjälpas åt att lösa problemen.

Johan Kaarme, avdelningsdirektör för vård och omsorg och Monica Sonde, avdelningsdirektör för socialtjänst utbildning och arbetsmarknad tar lärdomarna från grupparbetet vidare och kommer tillbaka och återkopplar.

Information om pågående projekt Trygga vårdplatser för barn och unga inom HVB, Dag Wallströmer, SKR. Se bildspel.

Information och bakgrunden till överenskommelsen mellan SKR och regeringen om en kraftsamling för bättre tillgång till vårdplatser anpassade till barn och ungas behov. Dag Wallströmer och Eva Thimfors arbetar med detta.

Mål med överenskommelsen är att barn och unga i högre grad får rätt vård på rätt plats i rätt tid. Att fler platser i privata och offentliga HVB skapas för barn och unga med de största behoven. Att välfärdsbrottlighet inom HVB-sektorn försvåras.

Genomgång av SKR:s insatser och de utmaningar man stött på.

Några av insatserna är en ny rutin för in- och utskrivning på SIS som testas, samverkan med SIS kring deras uppdrag utifrån SoL 6:3, sammanställning av befintliga HVB. Workshops med olika aktörer, webbsändningar. MUR-HVB. Dialog med IVO.

Medskick till nätverket, använd de stöd som finns; Addas ramupphandling och IVO:s söktjänster.

Övrigt - prioriterade områden för nätverket, Åsa Furén Thulin, SKR

Status kring era prioriterade områden. Bakgrund: Vi har jobbat med frågan i nätverket i ca ett halvår och i höst kommer vi efter att ni haft dialog på hemmaplan att ytterligare prioritera områdena från 5 områden till 3.

Dagen avslutas.

23 maj 08.30-12.00 Saturnus, Hornsgatan 15, Koch

Hej och välkomna till dag 2, Lotta Wigen ordförande

Återkoppling från senaste besöket kring nya socialtjänstlagen, Sabina Orstam avdelningschef för avdelningen för kunskapsstyrning för socialtjänsten och Annika Eriksson enhetschef på Socialstyrelsen för ekonomiskt bistånd, missbruk och våld i nära relationer. Se bildspel.

Generaldirektör Björn Eriksson var med förra gången och prioriterar de här mötena med er men har tyvärr fått förhinder idag.

Fokus kommer ligga på arbetet med nya Socialtjänstlagen och att vi gör nedslag i de frågor som vi fått in skickade från er.

Aktuella frågor

Kort om Ukrainas reformarbete som görs under kriget. En stor reform 2014 och 2020 som handlade om en förändring inom socialpolitiken där man gav mer mandat ut i kommunerna. Socialstyrelsen har ett uppdrag att tillsammans med flera myndigheter bidra till ett reformarbete från institutionsplaceringar till fler familjehemsplaceringar.

Välfärdsbrottslighet som beskrivs som allt mer systemhotande som ni väl känner till. En grupp myndigheter som kallas MUR jobbar med det här. Just nu pågår ett om HVB där SKR är involverade. Socialstyrelsen har fått ett regeringsuppdrag att bilda ett forum för lärande Vi tar gärna emot inspel från er. Det måste bli användbart. Vi tar gärna emot inspel från er. Rapport ska slutredovisas 2027.

Inspel:

Regionen måste involveras

Läkemedelsstöld, det finns så många brister och så mycket stölder av läkemedel. Sabina tar med sig detta.

Arbete har påbörjats med Skade- och dödsfallsutredningar. En ökning av ärenden har skett och de är mer komplexa pga flera offer och gärningsmän i de gängrelaterade ärenden. Rapport släpps i januari 2026.

Socialstyrelsen har blivit granskade av Vårdanalys. Det har varit väldigt värdefullt. Vi är i stor en välfungerande myndighet men vi har fått en del rekommendationer.

Diskussion förs med justitiedepartementet kring sekretessbrytande bestämmelser. Socialstyrelsen får gärna återkomma kring detta önskar Åsa Furén Thulin.

Socialstyrelsen har en mängd olika uppdrag utifrån omställningen till ny Socialtjänstlag. Man ligger till stor del i fas, men det är en utmaning att synka alla uppdragen.

Socialstyrelsens uppdrag från regeringen att stödja socialtjänstens omställning. Uppdraget beslutades av regeringen 23 januari 2025. Delredovisning 1 juni 2027 och slutredovisning den 1 mars 2029.

Genomgång av de olika uppdragen och vad de innefattas samt status, se bildspel.

Inspel:

Hur undviker vi att vi gör olika tolkningar av begrepp. Viktigt att vi enas. Ju mer kunskapsstöd vi får desto mer enhetliga.

Stärkt barnrättsperspektiv i LVU, dialog med utredningen från utifrån frågeställningen från förra mötet, Camilla Lind, Lina Hjort Warlenius, utredningssekreterarna, Regeringskansliet.

Utredningen kommer återigen till er för att inhämta synpunkter. Samtal kring de frågor ni fått och besvarat och en del nya frågeställningar som uppkommit i och med de svar ni gett.

Frågor och svar finns i separat dokument som SKR sammanställt, här: [Mattsson Flink Mikael: Inför punkten med LVU-utredningen på nätverksträffen](#)

Nya frågor är utskickade (finns här i Teams: [Dokument.docx](#)), nätverket får gärna besvara dem till SKR när ni är tillbaka från semestern (senast 18 augusti). Skicka era svar direkt till mikael.mattsson.flink@skr.se

Omställningen till Nära vård, nu och framåt, Siri Boqvist, Vård- och omsorgsanalys, Dag Norén, Governo, Tina Mansson Söderlund ny sektionschef för hälso- och sjukvårdssektionen, SKR. Se bildspel

Dag Norén, presenterar rapporten Potentialerna Nära vård. Dag har jobbat länge som utvärderare och förändringsstöd med särskilt fokus på Nära vård och har jobbat mycket med samverkan mellan kommuner och regioner i omställningen till Nära vård.

Siri Boqvist presenterar rapporten Omtag för omställningen (Utvärdering av omställningen till en god och nära vård). Siri har varit utredare och projektledare för uppdraget de haft om med att utreda Nära vård.

Diskussion kring vilka som planeras ta del av rapporterna. Nätverket önskar att SKR för samman de olika grupperingar som behöver jobba med problematiken som synliggörs i rapporterna. Man behöver involvera politikerna mer och öka deras förståelse.

Rapporterna ger olika bild av dagsläget men tillsammans så blir bilden mer komplett. Nätverket ser vikten av att Vård och Omsorgsanalys rapport sprids även till Hälso- och sjukvårdsdirektörer och Regiondirektörer. Gruppen upplever att de inte ser någon konkret förflyttning utifrån nära vårdomställningen och regionernas roll. Skickar med detta till Tina som återkommer efter sommaren.

Val av ny ordförande och avtackning av Lotta Wigen, Åsa Furén Thulin, SKR

Nätverket och SKR tackar Lotta för sin tid i nätverket och som ordförande.

Veronica Wolgast Stockholm stad väljs in som ny ordförande.

Mötet avslutas.